

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Michala Jantoše a soudkyň Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Markéty Fialové ve věci

žalobce: **Egeria, z. s.**, IČO 22892133
sídlem Obchodní 1324, 765 02 Otrokovice

proti
žalovanému: **Dopravní a energetický stavební úřad**
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 00 Praha

za účasti: **I. Ředitelství silnic a dálnic s. p.**, IČO 65993390
sídlem Čerčanská 2023/12, 140 00 Praha
zastoupený advokátem JUDr. Martinem Janouškem
sídlem Na Pankráci 1683/127, 140 00 Praha

II. Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu, IČO 67010041
sídlem Körnerova 219/2, Zábrdovice, 602 00 Brno

III. EG.D, s.r.o., IČO 21055050
sídlem Lidická 1873/36, Černá Pole, 602 00 Brno

IV. CETIN, a.s., IČO 04084063
sídlem Českomoravská 2510/19, 190 00 Praha

V. obec Horní Lapač
sídlem Horní Lapač 22, 769 01 Horní Lapač

VI. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábreží 390/42, 128 00 Praha

VII. město Fryšták
sídlem nám. Míru 43, 763 16 Fryšták

VIII. Ředitelství silnic Zlínského kraje, příspěvková organizace
IČO 70934860
sídlem K Majáku 5001, 760 01 Zlín

o žalobě proti výroku III. rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 3. 2026,
č. j. DESU/112/009292/26 ve věci vyloučení odkladného účinku odvolání,

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Chrudinová.

takto:

- I.** Výrok III. rozhodnutí Dopravního a energetického stavebního úřadu ze dne 20. 3. 2026, č. j. DESU/112/009292/26 **se ruší** a věc **se mu vrací** k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 3000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III.** Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:**A. Vymezení věci a obsahu podání**

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím dle § 259 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) výrokem I. povolil stavbu *Dálnice D49, stavba 4901 Hulín-Fryšták* v rozsahu 11 stavebních objektů doplňujících realizovanou stavbu dálnice (např. větev mimoúrovňové křižovatky Třebětice, příjezd k odlučovači ropných látek, provizorní napojení dálnice D49 na OK SO 101.2, 4 stavby protihlukových stěn atd.), výrokem II. stanovil podmínky pro dokončení stavby a výrokem III. vyloučil odkladný účinek odvolání podle § 85 odst. 2 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Žaloba směřuje konkrétně proti výroku III. napadeného rozhodnutí, jehož zrušení se žalobce domáhá (*pro přehlednost bude soud dále užívat termín napadené rozhodnutí pro výrok III, který byl žalobou napaden*).
2. **Žalobce** namítal, že argumentace snížením dopravního zatížení a s tím spojených emisí je obecná a lze ji uplatnit v podstatě na každou novou stavbu dálnice. Žalovaný nezohlednil, že řešená dálnice může některým lidem ulevit, ale současně jiným zhoršit životní prostředí. Tvzení, že byly rozhodnutím žalovaného odstraněny vytýkané nedostatky, je pouhou spekulací. To bude teprve posouzeno v odvolacím řízení. Např. žalobce nesouhlasí s novým závazným stanoviskem EIA z roku 2025, které bylo podkladem rozhodnutí. Odkladný účinek odvolání má být vyloučen pouze ve výjimečných případech. Standardně má právní moci rozhodnutí nabýt až v okamžiku, kdy odvolací orgán rozhodne o podaných odvoláních. Hlavním viníkem opakovaného povolování stavby dálnice není žalobce, ale žalovaný. Nelze proto souhlasit s tím, že by odvolání vedlo k neúčelnému a neproporcionálnímu zdržení. V důsledku vyloučení odkladného účinku hrozí, že stavebník (osoba zúčastněná na řízení I) stavbu dokončí a zprovozní. Dokončenou a provozovanou stavbu nebude možné reálně změnit. Tím bude celé odvolací a případně i soudní řízení bezpředmětné. Napadené rozhodnutí jde proti smyslu § 9d odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, který požaduje, aby se žalobám spolků přiznával odkladný účinek.
3. **Žalovaný** navrhl, aby soud žalobu odmítl, protože dle jeho názoru je napadené rozhodnutí rozhodnutím předběžné povahy ve smyslu § 70 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Z rozsudku NSS ze dne 23. 10. 2008, č. j. 2 As 73/2008-36 vyplývá, že je nutné zkoumat, zda výrok o vyloučení odkladného účinku nesplňuje podmínky zmíněné výluky. Dle žalovaného v této věci jsou naplněny podmínky definované judikaturou pro dočasná rozhodnutí, a sice podmínka časová, osobní a podmínka věcné souvislosti.
4. Pokud by soud žalobu neodmítl, navrhl žalovaný její zamítnutí. Předně poukázal na navrhovanou změnu stavebního zákona, kterou má dojít k vyloučení možnosti podat odvolání proti rozhodnutím, jimiž byly povoleny vyhrazené stavby. Už nyní obdobnou úpravu obsahuje zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „liniový zákon“), který vylučuje odvolání v případě staveb pro energetickou

bezpečnost. To svědčí o tom, že v případě vyhrazených staveb lze výjimečně odkladný účinek odvolání vyloučit, aniž by bylo zasaženo do chráněných veřejných zájmů. Stavbu, který by byla povolena, lze i po její realizaci odstranit, případná újma je tedy odstranitelná. Argumentace žalobce o tom, že ustanovení § 9d odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí vždy vyžaduje přiznání odkladného účinku, nemá oporu v právní úpravě. Žalovaný vzal v úvahu, že předmětem řízení je toliko 11 stavebních objektů, které nemohou životní prostředí významně ohrozit, navíc 9 z nich už je realizovaných. První z nerealizovaných je svou povahou dočasný (provizorní komunikace – napojení dálnice D49 na OK SO 101.2 v délce cca 196 m). V druhém případě se jedná o větev mimoúrovňové křižovatky napojené na stávající křižovatku, která připojuje dálnici D49 na silnici II/432, konkrétně zbylou část o délce 168 m. Žalobce neidentifikoval žádné škody na životním prostředí, který by odůvodnily aplikaci § 9d zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

5. Dle žalovaného bylo vyloučení odkladného účinku namístě, protože existuje naléhavý veřejný zájem na dokončení stavby. Jinak by hrozily významné škody při nakládání s veřejnými prostředky, nebyla by využita existující legální stavba dálnice a došlo by k ohrožení života a zdraví osob v obcích, jimiž aktuálně proudí vozidla, jež by mohla být vedena po realizované dálnici. Procesní práva žalobce přitom nejsou dotčena. Nyní řešené stavební objekty podmiňují užívání hlavní trasy dálnice, která svým významem převyšuje individuální zájem žalobce. Negativní dopady na veřejný zájem by byly zjevně vyšší než možné dopady na žalobce. Veřejný zájem na dokončení stavby je mimořádně silný z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu, ochrany obyvatel před hlukem a imisemi, odlehčení stávající přetížené silniční sítě a ekonomického nakládání s veřejnými prostředky. Dále žalovaný odkázal na mediální výstupy týkající se protestů obyvatel dotčených obcí za dostavbu dálnice a snahu obcí za její dokončení.
6. **Osoba zúčastněná na řízení I.** (stavebník) navrhla žalobu zamítnout. Poukázala, že se záměrem dálnice souhlasí představitelé dotčených místních samospráv. Negativní dopady na dotčené obce nastávají při nerealizaci záměru, jehož pozitiva převažují. Ze stanoviska EIA vyplývá, že celkový vliv dopravy na zdraví obyvatel bude málo významný a bude převažovat snížení míry zdravotního rizika. Z území dotčených obcí bude na dálnici převedeno cca 15 až 18 tisíc aut denně. Odůvodnění napadeného rozhodnutí proto nelze považovat za obecné ani nevěrohodné. Nedostatky vytýkané předchozím rozhodnutím byly skutečně odstraněny. Zmiňuje-li žalobce nové závazné stanovisko EIA, pak je nutné uvést, že při veřejném projednání proti němu neuplatnil námitky. Dále osoba zúčastněná na řízení I. poukázala na rozestavěnost dálnice a na skutečnost, že nyní řešené stavební objekty nemohou způsobit žádnou zásadní újmu na životním prostředí. Rovněž poukázala na značné finanční náklady, které by byl způsobeny prodloužením doby realizace záměru.
7. **Osoba zúčastněná na řízení II.** se plně ztotožnila s podanou žalobou a navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.
8. Zbylé osoby zúčastněné na řízení se k věci nevyjádřily.

B. Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s., přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že žaloba je důvodná a rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s.
10. Žalobce je spolkem, jehož hlavním posláním je ochrana životního prostředí a jako dotčená veřejnost ve smyslu § 3 písm. i) bod 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí byl účastníkem řízení dle § 9c odst. 3 téhož zákona (shodně str. 10 napadeného rozhodnutí). Řízení o povolení nyní řešených stavebních objektů je navazujícím řízením dle § 3 písm. g) bod 1 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2025, č. j. 9 As 1/2025-56, odst. 40). K podání žaloby tak byl bez dalšího oprávněn dle § 9d odst. 1 zákona o posuzování vlivů

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Chrudinová.

na životní prostředí (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2020, č. j. 55 A 67/2019-95, odst. 59 až 61).

Napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s.

11. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. platí že *kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závažně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.*
12. Podle § 70 písm. b) s. ř. s. platí, že *ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu předběžné povahy.*
13. Povahou výroku o vyloučení odkladného účinku dle § 85 správního řádu se zabýval rozšířený senát NSS v rozsudku ze dne 7. 9. 2010, č. j. 7 As 26/2009-58, č. 2191/2011 Sb. NSS, v němž dospěl k závěru, že možnost vyloučit odkladný účinek odvolání představuje výjimečný institut. Z povahy výroku o vyloučení odkladného účinku odvolání je zřejmé, že jakkoli má samostatný normativní obsah, zasahuje do práv či povinností účastníků řízení pouze ve spojení se samotným věcným výrokem prvostupňového rozhodnutí. V tomto smyslu lze výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání považovat za akcesorický a dočasný. Jeho právní účinky stojí a padají s existencí věcného výroku prvostupňového rozhodnutí (jeho zrušením odvolacím orgánem zaniká i vyloučení odkladného účinku odvolání), resp. v případě, že věcný výrok prvostupňového rozhodnutí v odvolacím řízení beze změny ob stojí, stojí a padají s právní mocí prvostupňového rozhodnutí nastávající oznámením rozhodnutí o odvolání účastníkům. Výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání do práv či povinností účastníků řízení sám o sobě zasáhnout nemůže, neboť samostatně se ničích práv nebo povinností nedotýká. To však neznamená, že by jen pro tuto okolnost měl být vyloučen jeho soudní přezkum. Uvedený výrok totiž tím, že v konkrétním individuálním případě mění oproti obecnému pravidlu (§ 85 odst. 1 správního řádu) vlastnosti prvoinstančního věcného rozhodnutí, zasahuje do práv nebo povinností účastníků tím, že na ně může být věcné prvostupňové rozhodnutí uplatněno dříve, než by tomu tak mohlo být za použití obecného pravidla. Zákonodárce přitom, jak již shora zmíněno, připouští vyloučení odkladného účinku odvolání pouze za zákonem stanovených podmínek, tj. vyžaduje, aby se tak nedělo libovolně, nýbrž jen tehdy, lze-li v konkrétním případě (oproti případům jiným) dát přednost zájmu na co nejdřívejším uplatnění prvostupňového rozhodnutí před jinými zájmy.
14. Ani dočasná povaha výroku o vyloučení odkladného účinku odvolání není jeho soudnímu přezkumu na překážku. I taková správní rozhodnutí, která působí toliko dočasné, mohou velmi závažně zasáhnout do práv či povinností jednotlivce, a to s dlouhodobými či dokonce trvalými důsledky, takže je z věcných hledisek vhodné zajistit soudní přezkum jejich zákonnosti. V případě rozhodnutí dočasné povahy ve smyslu § 70 písm. b) s. ř. s. musí být splněna mj. věcná podmínka spočívající v souvislosti mezi rozhodnutím dočasným a konečným. Rozhodnutí konečné musí rozhodnout mj. o vztazích zatím upravených rozhodnutím předběžným, tj. konečné rozhodnutí musí v sobě věcně zahrnout rozhodnutí předběžné. V opačném případě by totiž nebylo možné domoci se, alespoň zprostředkovaně, přezkumu předběžného rozhodnutí. To předpokládá i obdobné zákonem předvídané předpoklady pro vydání předběžného i konečného rozhodnutí.
15. Tato podmínka však splněna není. Věcná souvislost mezi výrokem o vyloučení odkladného účinku a případným druhostupňovým rozhodnutím, které by mohlo být předmětem soudního přezkumu, je nepochybně dána předmětem samotného řízení ve věci samé – ten je v prvním i druhém stupni řízení zásadně shodný. Vyloučení odkladného účinku odvolání je však ve skutečnosti samostatně posuzovanou skutkovou a právní otázkou, která s předmětem řízení ve věci samé souvisí toliko tím, do jaké míry skutkové okolnosti věci samé vedou správní orgán k závěru, že podmínky pro vyloučení odkladného účinku stanovené v § 85 odst. 2 písm. a) až c) správního řádu jsou, anebo naopak nejsou naplněny. V žádném jiném smyslu věcná souvislost mezi řízením o vyloučení odkladného účinku odvolání a řízením ve věci samé není – podmínky vyloučení odkladného účinku

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Chrudinová.

jsou zcela autonomní, definované obecně pro každé správní řízení, na které § 85 správního řádu dopadá, a s právními podmínkami pro rozhodnutí ve věci samé se kryjí jen v té míře, v jaké se ustanovení § 85 odst. 2 písm. a) až c) správního řádu obsahově shodují s ustanoveními zvláštních zákonů upravujícími podmínky rozhodnutí ve věci samé. Zpravidla tedy míra shody nebude stoprocentní, většinou dokonce lze říci, že okruh skutečností, které budou pro správní orgán relevantní při rozhodování ve věci samé, se bude s okruhem skutečností rozhodných pro vyloučení odkladného účinku odvolání shodovat jen částečně či prakticky vůbec.

16. Dle názoru rozšířeného senátu NSS není splněna ani podmínka časová. Výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání činí prvostupňový správní orgán s konečnou platností v jednoinstančním řízení svého druhu, v němž posuzuje naplnění či nenaplnění podmínek podle § 85 odst. 2 písm. a) až c) správního řádu. O skutkových a právních otázkách rozhodných pro obsah výroku o vyloučení odkladného účinku odvolání se pak již nevede žádné další řízení před správním orgánem, zejména se touto otázkou nezabývá, a ani nesmí zabývat, odvolací orgán, a sice proto, že výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání nesmí být účinně napaden odvoláním, takže odvolací orgán vůbec nemá pravomoc jej přezkoumávat, tím méně pak pro případnou nezákonnost zrušit. Takovou pravomoc však nemá ani žádný jiný správní orgán. Ve skutečnosti tedy neexistuje žádné následné řízení, k němuž by řízení ve věci vyloučení odkladného účinku odvolání bylo řízením předběžným. Rozhodnutí ve věci samé (rozhodnutí o odvolání) jistě z hlediska časového následuje až po vydání výroku o vyloučení odkladného účinku odvolání a jistě půjde v případech, kdy tato odvolací rozhodnutí budou mít povahu rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., vesměs o rozhodnutí soudně přezkoumatelná (v tomto ohledu lze tedy časovou podmínku shledat splněnou). Rozhodnutí o odvolání ve věci samé nicméně ve vztahu k výroku o vyloučení odkladného účinku odvolání nemá povahu rozhodnutí následného, neboť předmět i zákonné podmínky pro vydání odvolacího rozhodnutí na straně jedné a výroku o vyloučení odkladného účinku odvolání na straně druhé se zpravidla nebudou shodovat.
17. Výše uvedené lze shrnout tak, že výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání podle § 85 odst. 2 správního řádu má povahu rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., pokud výrok rozhodnutí ve věci samé, k němuž má výrok o vyloučení odkladného účinku akcesorickou povahu, má rovněž povahu rozhodnutí ve smyslu uvedeného ustanovení. Stejný názor vyslovil NSS také v dalších rozsudcích (z poslední doby např. rozsudek ze dne 22. 1. 2026, č. j. 10 As 161/2025-110, odst. 24 a násl.). Následoval jej také ÚS (srov. nález ze dne 21. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 145/09, N 35/64 SbNU 421).

Napadené rozhodnutí je nezákonné

18. Žalovaný odůvodnil vyloučení odkladného účinku tak, že povolovaný záměr představuje stavbu, jejímž účelem je odlehčení dopravního zatížení v dotčeném území, odklon nadměrné dopravy z okolní zástavby a s tím spojené snížení emisí a dalších negativních vlivů na životní prostředí i zdraví obyvatel. Jedná se tedy o stavbu, která svým charakterem naplňuje veřejný zájem výrazně převyšující individuální zájem žalobce na odkladném účinku. Řízení o povolení záměru je vedeno opakovaně, neboť předchozí rozhodnutí bylo zrušeno. V opakovaném stavebním řízení byly odstraněny nedostatky uvedené ve zrušujícím rozhodnutí a byly doplněny veškeré podklady nezbytné pro nové posouzení věci. Další prodlužování řízení by proto vedlo k neúčelnému a neproporcionálnímu zdržení dokončení realizace záměru, přestože podklady a posouzení odpovídají požadavkům vyplývajícím z předchozích rozhodnutí. Stavba je navíc téměř dokončena a do její realizace byly již vynaloženy značné veřejné finanční prostředky. Je proto nezbytné a účelné stavbu co nejdříve dokončit a následně uvést do užívání. Jakékoliv další prodlení by vedlo nejen k neefektivnímu nakládání s veřejnými prostředky, ale i k prodlužování stavu, kdy již fakticky existující a technicky dokončená stavba nemůže plnit svůj veřejně prospěšný účel. Přiznání odkladného účinku odvolání by tak mělo za následek oddálení uvedení stavby do provozu na neurčitou dobu odpovídající délce odvolacího řízení a posuzování postupu jednotlivých orgánů. Takový zásah by byl v rozporu s principem proporcionality, neboť negativní dopady na veřejný

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Chrudinová.

zájem (dopravní zátěž, exhalace, neefektivní využití veřejných prostředků) by byly výrazně vyšší než možné dopady na žalobce, jehož práva jsou nadále plně chráněna (str. 22 napadeného rozhodnutí).

19. Ustanovení § 85 odst. 1 správního řádu stanoví, že *nestanoví-li zákon jinak, má včas podané a přípustné odvolání odkladný účinek. V důsledku odkladného účinku odvolání nenastává právní moc, vykonatelnost, ani jiné právní účinky rozhodnutí.*
20. Odst. 2 písm. a) téhož ustanovení stanoví, že *správní orgán může odkladný účinek odvolání vyloučit jestliže to naléhavě vyžaduje veřejný zájem.*
21. NSS se ve své rozhodovací činnosti již vyjádřil k možnosti správního orgánu vyloučit odkladný účinek odvolání dle citovaného ustanovení. V rozsudku ze dne 12. 8. 2011, č. j. 5 As 47/2011-77 uvedl, že citované ustanovení je založeno na kombinaci neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je *naléhavý veřejný zájem* a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy *může vyloučit odkladný účinek odvolání* představuje správní uvážení. Je povinností správního orgánu neurčitý právní pojem vysvětlit, vymezit a v odůvodnění řádně vyložit. Teprve poté, kdy správní orgán neurčitý právní pojem vyloží, může jej konfrontovat se skutkovými zjištěními konkrétního případu a případně poté provést správní úvahu o možnosti vyloučení odkladného účinku odvolání. Správní orgán musí přesvědčivě vysvětlit rizika, která veřejnému zájmu hrozí, pokud zůstane odkladný účinek odvolání zachován.
22. Dále zdejší soud poukazuje na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 8. 11. 2024, č. j. 34 A 28/2024-29, odst. 20, v němž dospěl k závěru, že mezi důležitý veřejný zájem a naléhavý veřejný zájem nelze automaticky klást rovnítko, neboť mezi důležitostí a naléhavostí je nikoli nepodstatný rozdíl. Pro naléhavost je typický časový tlak. Existence naléhavého veřejného zájmu vyžaduje okamžitou pozornost, jeho ochranu nelze odkládat.
23. Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 19. 6. 2023, č. j. 10 A 83/2023-43, odst. 33 dospěl k závěru, že při aplikaci § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu se vyžaduje naléhavost veřejného zájmu, tzn. nějaké přímé ohrožení veřejného zájmu, které by mohlo způsobit škodlivé následky, kterým se předejde právě vyloučením odkladného účinku.
24. Rovněž soud znovu odkazuje na shora uvedený rozsudek rozšířeného senátu NSS, dle něž zásah v podobě vyloučení odkladného účinku odvolání může být proveden jen ve zcela výjimečných případech.
25. Žalovaný shledal existenci naléhavého veřejného zájmu v tom, že řešená dálnice uleví přetíženým silnicím, je již takřka hotová a navíc ohledně zbylých částí stavebních objektů vydal zákonné rozhodnutí, v němž napravit dříve vytýkané vady. Proto je namístě, aby při současné úspoře veřejných prostředků již dálnice plnila svůj veřejně prospěšný účel. Doplnil, že na právech žalobce to nebude znamenat žádnou újmu. Naopak současný stav v podobě negativních dopadů dopravní zátěže představuje výrazně horší zásah.
26. Krajský soud uvádí, že žalovaný v napadeném rozhodnutí identifikoval veřejný zájem, který by měl spočívat v regulaci dopravní zátěže. Takový cíl má opravdu každá stavba dálnice a lze jej označit za veřejně prospěšný či snad veřejný zájem. To ostatně vyplývá již z toho, že tento druh staveb zákonodárce zařadil mezi vyhrazené stavby upravené v liniovém zákoně [§ 1 odst. 2 písm. a)], čímž urychlil proces jejich povolování a získávání práv potřebných pro jejich realizaci. Nicméně ani v tomto zákoně zákonodárce nevyločil možnost podat odvolání proti rozhodnutí prvostupňového správního orgánu, jímž byla stavba dálnice povolena. Zjevně stavba dálnice v obecné rovině není v očích zákonodárce natolik naléhavá. Odkaz žalovaného na budoucí právní úpravu nemá pro věc význam. Soud vychází z právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

27. Samozřejmě není vyloučeno, že v konkrétním případě může i u stavby dálnice existovat naléhavý veřejný zájem, který by odůvodnil vyloučení odkladného účinku odvolání. Krajský soud jej však v této věci neshledal. Žalovaný v rozhodnutí neuvedl konkrétní důvody, které by svědčily o naléhavosti, tj. o nutnosti okamžité pozornosti či snad dokonce o přímém a aktuálním ohrožení veřejného zájmu. Krajský soud sice rozumí tomu, že posuzovaná dálnice je prakticky hotová a že zbývá vyřešit povolení pro relativně zanedbatelné stavební objekty. Rovněž rozumí tomu, že stavba dálnice má obecně ulevit přetíženým silnicím v okolí a že se další čekání na otevření dálnice může prodrazdit. To však samo o sobě nesvědčí o tom, že by existovalo přímé a bezprostřední ohrožení veřejného zájmu, pro které by bylo nutné aktivovat natolik výjimečný institut, jímž je vyloučení odkladného účinku odvolání, a pozměnit tak standardní průběh správního řízení.
28. Žalovaný nadto nutnost snížení dopravního zatížení popsal jen velmi obecně a proto lze souhlasit s žalobcem, že takové tvrzení lze vyřknout o každé stavbě dálnice. Žalovaný neuvedl, jakým konkrétním silnicím by mělo otevření dálnice ulevit, kolik aut po nich nyní jezdí, o kolik by se jejich počet snížil apod. Totéž platí o vynakládání veřejných prostředků. Tyto skutečnosti v této míře obecnosti vskutku lze uvést o každé dálnici a žalovaný nezmínil konkrétní skutečnosti, které by měly učinit nyní řešenou situaci natolik výjimečnou, že by bylo možné dovodit naléhavé ohrožení veřejného zájmu. Rozhodně není úkolem soudu, aby ze správního spisu vyhledával jednotlivé skutečnosti, které by snad měly tyto závěry podporovat. Stejně tak není možné doplnit argumentaci obsaženou v napadeném rozhodnutí v rámci vyjádření k žalobě, resp. potřebnou argumentaci nemůže doplnit ve svém vyjádření za žalovaného ani osoba zúčastněná na řízení I.
29. Nelze přehlédnout, že nynější stav je do značné míry způsoben strategií osoby zúčastněné na řízení I., která žádala o povolení předmětné stavby hned v několika řízeních a záměr tak rozdělila. S ohledem na povolovaný záměr na tom sice není nic zvláštního, ale na druhou stranu nelze nyní vyloučit odkladný účinek odvolání prakticky jen proto, že hlavní části stavby již jsou povoleny, ale jiné ještě zákonným povolovacím procesem neprošly. V tomto kontextu soud doplňuje, že je lhostejné, z jakého důvodu bylo původní povolení zrušeno. Proto se k obsáhlé argumentaci všech zúčastněných ohledně této otázky nebude vyjadřovat.
30. Dle názoru soudu není namístě ani argument, že napadené rozhodnutí odstranilo vytýkané nedostatky. Ze zásady zákonnosti upravené v § 2 správního řádu plyne, že jakýkoliv úkon správního orgánu musí být ze všech možných úhlů zákonný. Bylo by tedy podivné, pokud by o svém úkonu správní orgán v tomto ohledu vyjadřoval pochybnosti. Přesto není výjimkou, že dochází ke změnám či rušení rozhodnutí správních orgánů, ať již v řízeních o opravném prostředku nebo v řízeních soudních. Proto zákonností rozhodnutí nelze argumentovat. Domněnka správnosti a zákonnosti, na níž poukazovala osoba zúčastněná na řízení I., svědčí toliko pravomocným rozhodnutím.
31. Jelikož žalovaný v napadeném rozhodnutí neodůvodnil existenci naléhavého veřejného zájmu, přičemž tento nedostatek nelze zhojit v soudním řízení, neprováděl soud pro nadbytečnost žádné důkaz navržené všemi zúčastněnými.
32. Lze tak uzavřít, že žalovaný neidentifikoval naléhavý veřejný zájem ve smyslu § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu a o vyloučení odkladného účinku rozhodl nezákonně.

C. Závěr a náhrada nákladů řízení

33. Z výše uvedených důvodů krajský soud zrušil napadené rozhodnutí a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný je v dalším řízení vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
34. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalovaný byl s ohledem na úspěch žalobce ve věci zavázán k náhradě jím účelně vynaložených nákladů. Ty spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3 000 Kč. Soudní poplatek zaplacený

za podání návrhu na vydání odkladného účinku nepovažuje soud za účelně vynaložený náklad, protože s ním žalobce nebyl úspěšný.

35. O náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení I soud rozhodl podle § 60 odst. 5 s. ř. s., kdy tato osoba neúspěšně bránila právo, které jí vyplývalo z napadeného rozhodnutí. Proto jí právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Navíc jí soud neuložil ani žádnou povinnost, při jejímž plnění by jí náklady vznikly. Posledně uvedené platí také pro náhradu nákladů řízení ostatních osob zúčastněných na řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Olomouc 19. června 2026

JUDr. Michal Jantoš v. r.
předseda senátu